

Ilpo Halo

Villin lännen kulkurihevonen

Villin lännen kulkurihevonen

Ilpo Halo

Piirrokset: Mervi Jakonen

© 2025 Ilpo Halo
Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi
Kirjapaino: Libri Plureos GmbH,
Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa
ISBN: 978-952-80-9763-1

Luku 1: Brownsville, Texas, 11. toukokuuta, 1865

Taas uusi päivä, taas uusi taistelukenttä. Sodan piti olla jo loppunut, mutta mitä vielä! Neljä vuotta on juostu ristiin ja rastiin kuin preeriakanit, ja tässä sitä taas ollaan. Voi ihmisiä ja heidän loputtomia riitojaan! Nuuhkaisen ilmaa. Niin leppeä sää, ja vain leirinuotiolta nouseva savu ärsyttää sieraimiani. Jos tuulen suunta kääntyisi, niin Rio Grandelta puhaltelisi puhdasta ilmaa. Heilautan häntääni rennosti sivulta toiselle.

No, nyt saavat meksikolaiset haistella savun hajua joen tuolla puolen. Isäntäni Lance tuijottaa Palmito Ranchin tasangolle, ilmeisesti nautiskellen kauniista maisemasta. Minä poika katselen ruohotupsuja, joista en nyt pääse nauttimaan. Kaksijalkaiset valmistautuvat taisteluun. Se on heille iso juttu. Jotkut paikkaavat reikiä univormuissaan. Ei sille mitään mahda, että vaatteet kuluvat ja repeytyvät, kun ammutaan pyssyillä, pistetään pistimillä ja isketään sapelilla. Pitäähän sitä olla tyylikäs, kun katsoo kuolemaa silmiin. Toiset raapustavat kirjeitä paperille. Niitä luetaan sitten kotona ja muistellaan rintamalla kuollutta poikaa.

Voi millä innolla he hinkkaavat noita paukkupuikkojaan, joita he kutsuvat musketeiksi. Ihmiset sanovat, että puhtaus on puoli ruokaa. Nälkä kai hellittää myös kivääriä puhdistamalla.

Lance nyökyttelee aseveljilleen. Alan torkahdella, alkaa ärsyttää moinen veljeily tavallisten rivimiesten kanssa. Olenhan minä puhdasrotuinen upseerihevonen, jonka säkäkorkeutta ei tavoita yksikään näistä veljeksistä. Sotilaat jauhavat kuivattua suolakalaa ja nakertelevat kovia korppuja. Ja meitä sanotaan eläimiksi, kun rouskutamme terveellistä kauraa tai maissia. Kaukaista jylinää, eikä taivaalla ainuttakaan ukkospilveä. Tykinlaukauksia, hienoa! Juuri sitä minun herkät korvani kaipasivat. Kuopaisen maata kevyesti, merkki isännälle. Hän taputtaa kaulaani. No niin, tässähän minä olen. Minnekäs minä täältä Herran hylkäämästä paikasta lähtisin? Ei täällä ole hevosille salonkeja eikä tanssisaleja, ja jos olisikin, ne olisivat täynnä ihmisiä. Kuka nyt jaksaisi taistella ja tapattaa itsensä tahallaan täällä? En minä ainakaan. Venyttelen kaulaani ja haukottelen.

No, edessä on taas mahdoton tehtävä. Lähdemme etsimään kersanttia, isäntäni kaveria. Selvä se, Lance kaipaa seuraa. Arvaan kyllä, missä Troy lymyilee. Alan tuuppia isäntää siihen suuntaan. Lance on niin maalaispoika, ettei ymmärrä huvituksien päälle. Ball Lightningin, kersantin hevosen, löytää aina sellaisen paikan läheltä polkemasta maata tai harjoittamasta jotain muuta yhtä kehittävää. Tuossahan Ball Lightning nyt on. Ahaa, kessu itse on syventynyt pyhään rituaaliin, jossa miehet vaihtavat keskenään pieniä pahvilappuja. Kiehtova harrastus, johon kuuluu paitsi korttien läiskimistä, myös mällin pureskelua, kotipolttoisen

viinan siemailua taskumatista ja kolikoiden kierrättämistä mieheltä miehelle.

Upseereilla on sama harrastus, paitsi että sikarit korvaavat purutupakan, viski tai konjakki kotipolttoisen ja kolikoiden sijaan kiertävät setelit. Ahaa, kessu itse on syventynyt pyhään rituaaliin, jossa miehet vaihtavat keskenään pieniä pahvilappuja.

Käännän päätäni isännän suuntaan, Entä nyt?
Kun isäntä saa kersanttinsa mukaan, seuraa miellyttävä
ravi Rio Granden mutkia nuollen. Mikä voisi maustaa
ratsastusta enemmän kuin olla meksikolaisten
maalitauluna heidän ampumaharjoituksissaan!
Olisi mukavaa, jos jatkettaisiin Brownsvilleen, tai vielä
parempaa, sillan yli Matamorosiin, Meksikon puolelle.
Voi niitä ihania meksikolaistammoja, todellisia joka orin

unelmia!

Anteeksi, taisin eksyä polulta! Todellisuudessa nousemme pienelle kukkulalle, jossa Lance voi leuhkia Troylle vetämällä rintapielestä oudolta näyttävän putken. Hän venyttää sitä, kunnes se kasvaa yhtä pitkäksi kuin orin - no, tiedätte kyllä mikä. Hän näkee sillä varmaan kotiin Etelä-Carolinaan asti.

Katselen maastoa edessä ja höristän sieraimiani. Olisin voinut ilman sitä putkea kertoa, että tuolla edessä on tulijoita. Haju leviää tänne asti. Hevosena voin haistaa ihmiset jo kaukaa. Isäntäni tietää, että luimistan silloin korviani. Se on varma merkki.

Lance ja Troy ovat harmaatakkisia, ja nuo ovat sinitakkisia. Neljän vuoden ajan olen seurannut isäntääni eri tantereilla, kun vastapuolet ovat ottaneet yhteen. Taas on uusi koitos edessä. Meille tulee kiire palata leiriin viemään tietoa.

No, pojat ovat poikia. Kotimatkalla Troyn on pakko haastaa Lance kilpaan. Ja taas hikoillaan isäntien huvittamiseksi. Ball Lightning ottaa tietysti varaslähdön, mutta kukapa sitä kutsuisi takaisin. Kisan tulos on joka tapauksessa selvä etukäteen. Poloinen Ball Lightning! Jotkut eivät opi koskaan.

Lance raportoi tiedustelurekkestämme Isolle Kiholle. Toivottavasti hän muistaa mainita raportissa uskollisen ratsunsa Lightin. Ball Lightningista viis.

Luku 2: Light pääsee tunnelmaan

Voi pojat, tuskin on aurinko vielä noussut, kun taas mennään! Jälleen yksi päivä ihmisten hulluutta. He eivät koskaan väsy tähän. Vasta aamu ja jo täysi kaaos. Eikö hevonen saa nukkua kauneusuniaan?

Kun nahkahihnat sujahtavat korvieni taakse, tiedän mitä isäntä tahtoo. Suitset ja satula merkitsevät liikettä, matkaa, työtä. Tai niin kuin näinä aikoina, taistelua.

Lance on satulassa tänä aamuna ihan levoton. Vannon, että joskus tuntuu kuin olisin meistä kahdesta se rauhallisempi. Hän hytkyy eikä tiedä miten olisi.

Seisomme rivissä kuin ankat lammella. Toivotaan, ettei tämä ole mikään hevosten uintikilpailu, jossa Rio Grande on päivän päätteeksi maalina.

Voi ei, tuolla tulee taas se kovaääninen mies. En muista hänen nimeään, mutta miehet kutsuvat häntä

"Everstiksi". Kuinka hän rakastaakaan omaa ääntään! Ja nyt kaikki hirnuvat, siis huutavat, niin kuin ihmiset tekevät.

Hevostoverini haukottelevat, niin kuin minäkin. Emme saa ylityökorvausta tästä odottelusta, tai palkkaa ylipäänsä. Tosi epäreilua!

Isäntä potkaisee minua. Sitä he kutsuvat kannustamiseksi. Odotapas... liikummeko me? Jep, me todellakin liikumme. Pitäkää kavioistanne kiinni, kaverit! Tässä sitä taas mennään, ryntäämässä kohti varmaa tuhoa.

Kiihdytämme vauhtia. Jihuu! Korvani painuvat tiukasti niskaa vasten. Nyt mennään todella kovaa.

Myönnettäköön, tämä on oikeasti jännittävää. Aivan kuin kilpailu, mutta enemmän melua, pauketta, miekkojen kalistelua, voihkintaa ja huutoa.

Vedän korvani tiukoiksi ja jännitän kaulaani väistellen luoteja ja kanuunankuulia. On kuin yrittäisi juosta pesältä toiselle, samalla kun vastapuoli heittelee sinua palloilla. Osuma tekisi todella kipeää.

Meidän puolemme yrittää kiertää heidän sivustaansa. Hevosille se tarkoittaa juoksemista kylki maalitauluna samalla, kun meitä ammutaan.

Oolrait, nyt lentää todella muta! Ja kaikkialla on savua, puskii, puskii!

Me olemme harmaatakkisten ratsuja. Huomaan yhden sininuttujen hevosen lähistöllä. Vaihdamme tietäviä katseita. "Ihmiset, vai?" kertovat silmäni. Naapuri nyökkää ymmärtävästi.

Hups! Lance on jälleen aloittanut miekkailuesityksensä. Se on vaarallista. Toivottavasti hän ei puhkaise kenenkään silmää. Ihmiset ja heidän lempipuuhanansa! Oho! Vetäydyn äkisti taaksepäin. Melkein astuin yhden sinitakkisen päälle. Anteeksi, herra! Katso mihin olet menossa! Oletko ehkä eksyksissä? On turvallisempiakin paikkoja unissakävelijöille kuin tämä. Luulisi, että tämä meteli herättäisi syvimmästäkin unesta.

En voi olla pyörittämättä silmiäni. Miekkoja kalistelemalla meidän puolemme ajaa hajalle joukon Unionin joukkoja. Sininutut perääntyvät. He juoksevat

pakoon niin nopeasti kuin jaloilla pääsee. Näkeehän sen, että kaksijalkaiset ovat hitaampia kuin me nelijalkaiset. Loppulukemat meille, 6–0.

Kapteeni Robinson, isäntäni pomo, levittää kätensä ja huutaa jotain voitosta. Minua kiinnostaa enemmän, tarjotaanko tänä iltana ylimääräistä kauraa. Itse asiassa voisin syödä heinävuoren kaiken tämän jännityksen jälkeen.

Pölyn laskeutuessa mietin, onko tämä loistava taistelu viimeinen, jonka joudun kestäämään.

Juonipaljastus: Ei ole. Iha-haa!

Luku 3: Light viimeisessä taistelussa

No siinä minä sitten olin, omissa ajatuksissani, kun Lance päättää, että tänään olisi uusi loistava päivä ihmisten tyhmyydelle.

Miehet pöyhkeilevät ratsailla, ikään kuin he olisivat tekemässä historiaa. Ihmisten järjenkäyttö on todella säästeliästä. Onneksi meillä hevosilla ei ole sellaista älykkyyttä, tai ainakaan sananvaltaa, kun herrat tekevät päätöksiä.

Isännän pomo, kapteeni Robinson, on päästetty ääneen. Hänen puheensa on pitkä ja leveä kuin Rio Grande. Hän julistaa meidän lähtevän vastahyökkäykseen sinitakkisia vastaan.

Mikä uutinen! Niin kuin me hevoset emme olisi jo nähneet tarpeeksi, mitä se tarkoittaa. Jos me todella ryhtyisimme hyökkäykseen, kavioistamme kyllä lähtisi. Ihmiset olisivat täysin alakynnessä reilussa kamppailussa hevonen vastaan ihminen. Mutta me olemme rauhaa rakastavia eläimiä, lainausmerkeissä.

"Valmistautukaa lähtöön," Robinson komentaa. "Viisi minuuttia." Kapteenin lausuttua nämä historialliset sanat miehet alkavat hääriä ympäriinsä kuin säikähtäneet preeriamurmelit. Ilmeisesti tätä sätkimistä he kutsuvat "valmistautumiseksi", ja heistä se on hauskaa.

Isäntä hyppää selkääni. Kallistan päätäni hieman sivulle. Harkitsen heittäväni hänet satulasta hulin vuoksi, mutta päätän olla tekemättä niin. En kaipaa ylimääräistä piiskaamista tänään. Piiskaa tulee muutenkin tarpeeksi.

Kirja hevosystäville!

Vihdoinkin hevonen kertoo itse. Tarina on täysi elämys 12 vuotta täyttäneille, jotka rakastavat hevosia. He tietävät, että nuo isot eläimet ovat monisyisiä hahmoja omine toiveineen, pelkoineen ja jopa unelmineen.

Kulkurihevonen ei ole vain seikkailukertomus, vaan myös tarina sisusta, ystävydestä ja vahvasta siteestä ihmisen ja eläimen välillä. Lightin ainutlaatuinen ääni on toisinaan vitsaileva mutta aina rehellinen ja omalla tavallaan viisas, mikä tekee tästä Villin lännen seikkailusta unohtumattoman.

Kun Light menettää isäntänsä sisällissodan viimeisessä taistelussa, on edessä valinta. Pitääkö luovuttaa vai selviytyä omin päin? Seuraa uskomaton matka halki Amerikan lännen. Kulkurihevonen kertoo seikkailuista omalla äänellään, joka on täysin uutta.

Tässä kertomuksessa taisteluista, erämaasta ja ystävydestä nuori lukija kokee Amerikan historiaa aivan uudella tavalla. Kulkiessaan Light kohtaa ystäviä ja vihollisia, rakkautta ja menetyksiä, vaaroja ja odottamattomia hyvyyden tekoja. Matkan varrella hän oppii, mitä rauhan aika ja vapaus todella merkitsee. Ja miltä tuntuu, kun löytää tien kotiin.

Aikuisille lukijoille, jotka haluavat tutustua kirjasarjaan Hevoskulkuri, Lightin seikkailut ovat mukana ykkösosassa Hevoskulkuri , Uhattu rakkaus. Se on luettavana e-kirjana ja saatavana kirjakaupoista.